अध्यायत्रयगा अर्थाः प्रोक्ता आचारकांडगाः ।
तुर्ये प्रकीर्णपापस्य प्रायश्चित्तं प्रपंचितं ॥
प्रसंगात्पुत्रभेदादि प्रोक्तं च परिवेदनं ।
प्रकीर्णशेषः संस्कार आहिताग्नेश्च पंचमे ॥
मलावहे च संकीर्णकरणे चोपपातके ।
प्रायश्चित्तं षष्ठ उक्तं शुद्धिश्चान्ने रसेऽपि च ॥
अवशिष्टद्रव्यशुद्धिः सप्तमाध्याय ईरिता ।
प्रायश्चित्तं गोवधस्य सामान्येनाष्टमे स्मृतं ॥
रोधनादि विशेषेण नवमे तदुदीरितं ।
अगम्यागमने प्रायश्चित्तं दशम ईरितं ॥
अभोज्यभोजनादौ तदेकादश उदीरितं ।
द्वादशः परिशेषः स्यात्कांडयोरुभयोर्द्वयोः ॥
अस्यान्येषामनुक्तानामुपलक्षणमीक्ष्यतां ।[1]
अनुपातकयुक्तेषु प्रायश्चित्तं क्वचित्क्वचित् ॥
नोक्तं तथा रहस्यं च प्रायश्चित्तं न वर्णितं ।
सौम्यपर्णादिकृच्छ्राणि नोदितान्यत्र कानिचित् ॥
नोक्तः कर्मविपाकश्च तत्सर्वमुपलक्षितं ।
इत्थं नवभिरध्यायैः प्रायश्चित्तं प्रपंचितं ॥
कलिं प्रति प्रवृत्तत्वात्प्रायश्चित्तप्रपंचनं ।
कलौ हि पापबाहुल्यं दृश्यते स्मर्यतेऽपि च ॥
नराः प्रायोऽल्पसामर्थ्यास्तेषामनुजिघृक्षया ।
समकोचयदाचारं प्रायश्चित्तव्रतानि च ॥
तेषां निंदा न कर्तव्या युगरूपा हि ते द्विजाः ।
इत्युक्तमादावंते च प्रायुंक्षेषा[2] कृपालुता ॥
वेदैकदेशाध्ययनं कृष्या विप्रादिजीवनं ।
इत्यादिवचसाचारसंकोचो भासते स्फुटं ॥
प्राजापत्यं गोवधे स्याद्ब्रह्मघ्नः सेतुदर्शनं ।
इति मुख्यव्रतत्वोक्तेः संकोचोऽत्रापि गम्यते ॥ *क.त.λ.*

Vol. I. fol. 48[b]. *Áchárakánḍe prathame'dhyáya áchárávatáraḥ samáptaḥ.*

Ad Paráśarae distichon: व्यासवाक्यावसाने तु मुनिमुख्यः पराशरः । धर्मस्य निर्णयं प्राह सूक्ष्मं स्थूलं च विस्तरात् ॥ quaestionis criticae nodus parum feliciter solvitur: ननु कस्यायं श्लोकः । न तावद्व्यासस्य । प्रश्नरूपस्याभावात् । नापि पराशरस्य । उत्तररूपत्वाभावात् । न त्वल्पमिदमुच्यते । आद्यश्लोकेऽपि समानमिदं नाचोद्यं ।[3] एवं तर्हीदृशेषु सर्वेषु परिहारोऽन्वेष्टव्यः ॥ उच्यते । पराशर एव भाविशिष्यबुद्धिसमाधानाय स्वकीयवृत्तांतादिज्ञापकार्थमीदृशाञ्छ्लोकान्निर्मम इति द्रष्टव्यं । भारतादौ व्यासवृत्तांतश्लोकानां व्यासेनैव निर्मितत्वे सर्वसंप्रतिपत्तेः ॥

Fol. 34[b]. De legum conditoribus: तत्र पैठीनसिः । teshám *Manv-Angiro-Vyása-GautamaAtry-Uṣano-Yamáḥ* । *Vasishṭha-Daksha-Saṃvarta-Ṣátátapa-Paráśaráḥ* ॥ *Vishṇv-Ápastamba-Háritáḥ, Ṣankhaḥ, Kátyáyano, Bhriguḥ* । *Prachetá, Nárado, Yogí* (i. e. Yájnavalkya), *Bodháyana-Pitámahau* ॥ *Sumantuḥ, Kaṣyapo, Babhruḥ, Paiṭhíno, Vyása* eva cha । *Satyavrato, Bharadvájo, Gárgyaḥ, Kárshṇájinis* tathá ॥ *Jábálir, Jamadagniṣ* cha, *Laugákshir, Brahmasambhava* । iti dharmapraṇetáraḥ shaṭtrinṣad ṛishayas tathá ॥

Nanu kim iyam *parisankhyá?* । maivam । tatha sati *Vatsa-Marichi-Devala-Páraskara-Pulastya-Pulaha-Kratu-Ṛishyaṣṛinga-Ṣankhalikhita-ChágaleyáÁtreyádinám* dharmaṣástrapraṇetṛitvaṃ na syát । Áṣvamedhike parvaṇy api tattanmuniproktadharmánukramaṇád dharmaṣástrakartáro'vagamyante । *ṣrutá me mánavá* dharmá ity upakramyaivaṃ paṭhyate ।

औमा माहेश्वराश्चैव नंदिधर्माश्च पावनाः ।
ब्रह्मणा कथिताश्चैव कौमाराश्च श्रुता मया ॥
धूम्रायणकृता धर्माः काव्या वैश्वानरा अपि ।
भार्गवा याज्ञवल्क्याश्च मार्कंडेयाश्च कौशिकाः ॥
भरद्वाजकृता ये च बृहस्पतिकृताश्च ये ।
कुणेश्च कुणिताहेश्च विश्वामित्रकृताश्च ये ॥
सुमंतुजैमिनिकृताः शाकुनेयास्तथैव च ।
पुलस्त्यपुलहोद्गीताः पावकीयास्तथैव च ॥
अगस्त्यगीताः सौधन्याः शांडिल्याः सौलभायनाः ।[4]
वालखिल्यकृता ये च ये च सप्तर्षिभिः कृताः ॥
वैयाघ्रा व्यासगीताश्च वितंडककृताश्च ये ।
तथा विदुरवाक्यानि भृगोरंगिरसस्तथा ॥
वैशंपायनगीताश्च ये चान्य एवमादयः ।

Fol. 54[b]. *Anadhyáyaprakaraṇam.*

Fol. 52[b]. Praecepta sacra e magistrorum ore ediscenda, non vero e libris scriptis legenda sunt: गुरुमुखादेवाध्येतव्यं न तु लिखितपाठः कर्तव्यः । तदाह नारदः । पुस्तकप्रत्ययाधीतं नाधीतं गुरुसंनिधौ । भ्राजते न सभामध्ये जारगर्भ इव स्त्रिया इति ॥

Fol. 54[b]. *Atha yajanayájane nirúpayámaḥ.*

Fol. 56[a]. Sacrificiorum genera enumerantur: हारीतोऽपि । पाकयज्ञान्यजेन्नित्यं हविर्यज्ञांश्च नित्यशः । सौम्यांस्तु विधिपूर्वेण य इच्छेद्ब्रह्म चाव्ययं ॥ ते च गौतमेन दर्शिताः । अष्टका पार्वणं श्राद्धं श्रावण्याग्रहायणी चैत्र्याश्वयुजीति सप्त पाकयज्ञसंस्थाः । अग्न्याधेयमग्निहोत्रं दर्शपूर्णमासौ चातुर्मास्यान्याग्रयणेष्टिर्निरूढपशुबंधः सौत्रामणीति सप्त हविर्यज्ञसंस्थाः । अग्निष्टोमोऽत्यग्निष्टोम उक्थ्यः षोडशी वाजपेयोऽतिरात्रोऽप्तोर्याम इति सप्त सोमसंस्था इति ॥ अपरांस्तु महायज्ञक्रतून्देवलो दर्शितवान् । अश्वमेधराजसूयपौंडरीकगोसवादयो महायज्ञक्रतव इति । एते सर्वे यज्ञा यथायोगं नित्यनैमित्तिककाम्यभेदेन त्रिविधाः ॥ नित्यं नैमित्तिकं काम्यं त्रिविधं कर्म पौरुषमिति मदालसोक्तेः ॥

Fol. 59[a]. *Itthaṃ yajanaṃ nirúpitaṃ, yájane tu vidhiḥ*

[1] स्यादन्येषामनु° B. C. [2] प्रयुक्षेषा C. et B. pr. m.
[3] चोद्यं B. C. quod idem valet.
[4] शौन्वभाजनाः A. pr. m. शौलभंजनाः B. C.